

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.008.01.2018
P/18/089

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/089 – Funkcjonowanie płatnego parkowania w miastach ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Mieczysław Faiger, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LRZ/92/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. (dowód: akta kontroli str.1 - 2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Przemyślu, Rynek 1, 37 – 700 Przemyśl, nr regonu 650900341, zwany w dalszej treści „Urzędem.”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Choma, Prezydent Miasta Przemyśla od dnia 10 listopada 2002 r. (dowód: akta kontroli str. 3 - 6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli (NIK) ocenia pozytywnie², mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w zakresie funkcjonowania strefy płatnego parkowania w Przemyślu (SPP).

Uzasadnienie oceny ogólnej

NIK ustaliła, że płatne miejsca parkingowe w Przemyślu zostały udostępnione obywatelom w postaci SPP, usytuowanej wyłącznie na drogach publicznych, znajdujących się w obrębie granic administracyjnych miasta.

Stwierdzono, że Urząd przed podjęciem przez Radę Miejską w Przemyślu uchwały o utworzeniu SPP, nie sporządził ani nie zlecił podmiotom trzecim analiz i opracowań, dotyczących kwestii związanych z potrzebami organizacji miejsc parkingowych oraz tworzeniem SPP w takim, a nie innym kształcie i obszarze.

Prezydent Miasta Przemyśla oraz Zarząd Dróg Miejskich w Przemyślu (ZDM), któremu powierzono całokształt obowiązków wynikających z funkcjonowania SPP, nie dopełnili obowiązku wynikającego z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*³, o uzyskanie pozwolenia na prace, polegające na wprowadzaniu oznakowania poziomego SPP i parkometrów w strefie zabytkowego układu architektonicznego miasta.

Stwierdzono, że całokształt spraw wynikających z utworzenia i funkcjonowania SPP powierzono ZDM, jako jednostce organizacyjnej Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadającej osobowości prawnej, działającej w formie jednostki budżetowej.

NIK ustaliła, że kwota opłat za parkowanie, ustalona w uchwale Rady Miejskiej w Przemyślu Nr 324/2011 za pierwszą oraz kolejne godziny parkowania oraz opłaty dodatkowej, została ustalona w wysokości nieprzekraczającej limitów, określonych

¹ Okres kontroli od 1 stycznia 2014 r. do I połowy 2018 r. oraz wcześniejsze działania związane z utworzeniem i funkcjonowaniem strefy płatnego parkowania.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.

w art. 13 b ust. 4 pkt 1, ust. 5 oraz art. 13 f ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁴.

ZDM, wykonując swoje obowiązki w zakresie funkcjonowania SPP, w imieniu i na rzecz Urzędu, wprowadził w *Regulaminie określającym zasady organizacji parkowania i uiszczania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych miasta Przemyśla*, procedurę reklamacyjną, umożliwiającą kwestionowanie zasadności wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, o której mowa w art. 13 f ustawy o drogach publicznych, bez podstawy prawnej.

Ponadto w wezwaniu do zapłaty dodatkowej za brak opłaty parkingowej określono 7 dniowy termin zapłaty, podczas gdy zgodnie z art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ opłaty te są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym i do takich należności stosuje się – stosownie do treści art. 67 ust. 1 tej ustawy – odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*⁶, w tym w szczególności art. 21 § 1 pkt 1 oraz art. 47 § 1, którymi ustalono, że termin płatności opłaty dodatkowej, powstającej z mocy prawa, wynosi 14 dni.

Rozliczenia finansowe między Gminą a ZDM z tytułu funkcjonowania SPP były rozliczane rzetelnie i terminowo.

NIK stwierdziła, że nadzór i kontrola nad pracą ZDM, w zakresie organizacji i funkcjonowania SPP został, w imieniu Prezydenta Miasta Przemyśla, powierzony Naczelnikowi Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Urzędu.

Ustalono, że na zlecenie Urzędu, w ZDM w 2017 r. przeprowadzono kompleksowy audyt, w tym także realizacji zadań odnośnie opłat za parkowanie w SPP i wnioski pokontrolne audytora w kontrolowanym zakresie zostały zrealizowane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja miejsc płatnego parkowania

Uwarunkowania utworzenia płatnych miejsc parkingowych w mieście

1.1. Uchwałą⁷ Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 6 lutego 2014 r. przyjęto „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Przemyśla na lata 2013 – 2020.”

Przyjęty Plan nie zawiera żadnych zapisów w zakresie lokalnej polityki transportowej odnoszących się, m.in. do problematyki miejsc parkingowych i potrzeb organizacji SPP.

W rozdziale Planu zatytułowanym „Cele i wizja rozwoju transportu publicznego miasta Przemyśla” zawarto jedynie zapis, „iż wdrożenie rozwiązań zawartych w Planie przyczyni się sukcesywnie do zmniejszenia udziału transportu indywidualnego w obsłudze komunikacyjnej centrum miasta” (str. 6).

Ponadto w Planie zapisano, że „głównym celem jest osiągnięcie takiej sprawności funkcjonowania transportu, aby poprzez wzmocnienie roli transportu publicznego, co najmniej powstrzymać, a najlepiej odwrócić zjawisko przenoszenia się pasażerów z transportu publicznego do indywidualnego” (str. 15).

Uchwałą⁸ Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 25 maja 2017 r. dokonano zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Przemyśla z dnia 23 lutego 2006 r. (Studium).

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 2222 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 j. t.

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 8.

⁷ Uchwała RM Nr 9/2014.

W punkcie 2.3. Studium, poświęconym systemowi parkingowemu, stwierdzono, „że organizacja parkowania na obszarze Miasta Przemyśla jest w głównej mierze nieuporządkowana.

System parkowania opiera się na kilku wydzielonych placach parkingowych w centrum miasta oraz miejscach postojowych, wydzielonych w pasach dróg lub chodnikach w całym mieście.

Dodatkowo w centrum miasta funkcjonuje SPP.

Miasto nie posiada ogólnodostępnych parkingów wielopoziomowych. Ilość miejsc parkingowych, wydzielonych i przy krawężnikach (na ulicach i chodnikach) w strefie zurbanizowanej wynosi 872 sztuk.”

W Studium, w ocenie stanu elementów transportu wewnętrznego miasta, jako słabą stronę i zagrożenie stwierdzono zjawisko „utrudniania ruchu pieszego poprzez parkowanie samochodów na chodnikach i miejscach do tego nieprzeznaczonych z powodu braku miejsc parkingowych na terenie całego miasta.”

Sformułowano końcowy wniosek, dotyczący systemu transportowego, „iż należy uporządkować system parkingowy oraz stworzyć parkingi do obsługi miasta oraz transportu ponadlokalnego.”

Urząd nie sporządzał ani nie zlecał podmiotom trzecim innych analiz i opracowań, dotyczących kwestii związanych z potrzebami organizacji miejsc parkingowych oraz tworzeniem SPP.

(dowód: akta kontroli str. 7 - 30)

1.2. Uchwałą⁹ Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia stref płatnego parkowania na drogach publicznych miasta Przemyśla, ustalenia wysokości stawek opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych w strefach płatnego parkowania oraz sposobu pobierania tej opłaty, zwanej dalej „uchwałą Nr 324/2011”, ponownie powołano w Przemyślu SPP oraz określono zasady jej funkcjonowania.

Straciła tym samym moc obowiązującą poprzednia uchwała Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 12 maja 2005 r., normująca powstanie i funkcjonowanie SPP w Przemyślu.

Obecnie funkcjonującą SPP, powołaną uchwałą Nr 324/2011, utworzono wyłącznie na drogach publicznych, znajdujących się w obrębie miasta Przemyśla i obejmowała ona 23 obiekty, w tym 5 placów i 18 ulic.

W uchwale ustalono stawkę opłaty parkingowej za pierwszą i każdą następną, rozpoczętą godzinę parkowania oraz 4 rodzaje miesięcznych kart abonamentowych dla użytkowników.

W § 5 uchwały Nr 324/2011 zawarto zapis, iż opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych w strefach płatnego parkowania obowiązują w dni robocze, a to:

1) w strefie obejmującej ulice: Kościuszki, Plac Dominikański, Rynek, Ratuszową, Grodzką, Plac Rybi, Przecznicza Wałowa, Wałowa, Kopernika (odcinek od Sportowej do Czarnieckiego), Czarnieckiego (odcinek od Rokitniańskiej do Kamienny Most), Mniszą, Plac Legionów, Plac Na Bramie, Rejtana, Sowińskiego, Śniegurskiego, Wodną, Długosza – od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 17.00, w soboty od 8.00 do 14.00,

2) w strefie obejmującej ulice: Sportową, Kamienny Most (odcinek od Czarnieckiego do Sportowej), Wilsona (odcinek od Okulickiego do Kopernika) – od poniedziałku do soboty w godzinach od 6.00 do 14.00.

W dni ustawowo wolne od pracy parkowanie w SPP unormowano w uchwale, jako bezpłatne.

---

⁸ Uchwała RM Nr 68/2017.

⁹ Uchwała RM Nr 324/2011.

Kontrolę w zakresie prawidłowości uiszczania opłat w SPP powierzono ZDM oraz Straży Miejskiej w Przemyślu.

Kontrolę w zakresie zgodności postoju pojazdów z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*¹⁰ prowadzi Straż Miejska w Przemyślu oraz Policja, w ramach swoich kompetencji.

W uzasadnieniu do projektu uchwały Nr 324/2011 podano, „iż przesłanką wprowadzenia nowych przepisów prawa miejscowego, dotyczących parkowania pojazdów w SPP, był zaobserwowany fakt, że w granicach administracyjnych miasta Przemyśla nasila się zdecydowanie ruch pojazdów osobowych.

Tym samym w centrum miasta dostrzegany jest deficyt miejsc parkingowych, który może prowadzić do paraliżu w ruchu drogowym w centralnej części miasta, zwłaszcza w obrębie Starówki.

Stwierdzono, że praktyka potwierdza, że ustalenie SPP wymusza na kierowcach ograniczanie czasu postoju pojazdów w centralnej części miasta, co jest zjawiskiem pozytywnym, zwiększającym rotację samochodów na wyznaczonych miejscach parkingowych.”

Odnośnie podstaw i przesłanek, jakimi kierował się Urząd i Rada Miejska w Przemyślu, tworząc SPP w obowiązującym kształcie, Wiesław Jurkiewicz – Naczelnik Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Urzędu, działający z upoważnienia Prezydenta Miasta wyjaśnił, „że przesłanką wprowadzenia przez Radę Miejską w Przemyślu przepisów prawa miejscowego, dotyczących parkowania pojazdów w strefach płatnego parkowania był fakt, iż w granicach administracyjnych miasta systematycznie nasilał się ruch pojazdów osobowych.

Tym samym w centrum miasta dostrzegany był deficyt miejsc parkingowych, który mógł doprowadzić do paraliżu w ruchu drogowym w centralnej części miasta, zwłaszcza w obrębie Starówki.

Wprowadzenie stref płatnego parkowania wymusiło na kierowcach ograniczenie czasu postoju pojazdów w centrum miasta, co było zjawiskiem oczekiwanym przez władze miasta, gdyż zwiększyło rotację samochodów na wyznaczonych miejscach parkingowych.

Rada Miejska w Przemyślu 25 maja 2017 r. uchwaliła Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemyśla, którego część I zawiera „Analizę systemów komunikacji”, w tym również „Systemu parkingowego miasta.”

Ponadto do 1999 r. miasto Przemyśl było stolicą województwa przemyskiego, a większość dróg miejskich podlegała Wojewodzie Przemyskiemu – Wojewódzkiej Dyrekcji Dróg Miejskich w Przemyślu.

WDDM w Przemyślu 18 kwietnia 1996 r. utworzyła w mieście płatne parkingi, mając pozytywną opinię Zarządu Miasta Przemyśla.

Po likwidacji województwa przemyskiego wcześniej utworzony model płatnych parkingów został przekształcony w Strefę Płatnego Parkowania, której obsługa została przekazana, jako zadanie własne, do Zarządu Dróg Miejskich w Przemyślu.”

Uchwała Nr 324/2011 o SPP została przyjęta przez Radę Miejską w Przemyślu w wersji zawartej w projekcie uchwały, zaproponowanej przez Prezydenta Miasta Przemyśla.

W dniu 13 czerwca 2013 r. Rada Miejska w Przemyślu podjęła uchwałę¹¹ w sprawie zmiany uchwały Nr 324/2011 odnośnie zmniejszenia miesięcznej opłaty abonamentowej A1 dla mieszkańców wyszczególnionych w uchwale ulic, jako

---

¹⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 1260 ze zm.

¹¹ Uchwała RM Nr 116/2013.

niewspółmiernie wysokiej w stosunku do pozostałych trzech abonamentów oraz pod wpływem protestów mieszkańców.

Rada Miejska w Przemyślu w dniu 24 września 2015 r. podjęła uchwałę¹² zmieniającą uchwałę Nr 324/2011 odnośnie wysokości stawki opłaty parkingowej za pierwsze 30 minut oraz pierwszej i każdej następnej godziny.

Ponadto dokonała zmian unormowań, dotyczących wszystkich kart abonamentowych, obowiązujących w SPP.

W projekcie uchwały Urząd zaproponował również zapis o rezygnacji z pobierania opłat parkingowych w SPP w soboty.

W uzasadnieniu projektu uchwały podano, m.in., że zmiana ma na celu umożliwienie parkowania za pierwszą godzinę za 1 zł oraz rezygnację z opłat za parkowanie w soboty, co wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miasta, załatwiających drobne sprawy w SPP.

Ponadto Urząd propozycję rezygnacji z opłat za parkowanie w soboty uzasadniał wątpliwościami prawnymi, co do charakteru tego dnia tygodnia.

W uzasadnieniu Urzędu podano, m.in., „*że coraz częściej w orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, iż sobota wprawdzie nie zalicza się do dni ustawowo wolnych od pracy, ale jednocześnie nie jest dniem roboczym.*

Wychodząc jednak naprzeciw oczekiwaniom, szczególnie lokalnych przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą przy ulicach objętych SPP, proponuje się rezygnację z opłaty w soboty.”

Pozostałe zaproponowane przez Urząd zmiany miały na celu uproszczenie procedury przy wydawaniu abonamentów za parkowanie w SPP dla pracowników podmiotów gospodarczych oraz instytucji samorządowych, mających siedziby na obszarze SPP.

Rada Miejska w Przemyślu nie przychyliła się do kwestii rezygnacji opłat parkingowych w soboty, dzieląc argumenty członków Rady, że pojazdy zaparkowane po godzinie 17.00 w piątek będą blokowały miejsca parkingowe aż do poniedziałku, ograniczając w znaczny sposób ilość wolnych miejsc dla osób, chcących zaparkować w centrum miasta, co również zmniejszy rotację pojazdów w SPP.

Ponadto uznano, że spowoduje to zmniejszenie dochodów z tytułu opłat za parkowanie, a tym samym zmniejszenie wydatków na utrzymanie i remonty dróg, finansowanych tymi wpływami.

Na ponowny wniosek Urzędu, uchwałą¹³ z dnia 25 maja 2016 r., Rada Miejska w Przemyślu dokonała kolejnej zmiany uchwały Nr 324/2011, anulując obowiązek wnoszenia opłat abonamentowych za parkowanie pojazdów w soboty w SPP.

W uzasadnieniu Urzędu do projektu uchwały podano, „ *iż w dotychczasowym orzecznictwie sądów administracyjnych przeważał pogląd, że sobotę na gruncie ustawy o drogach publicznych należy traktować, jako dzień roboczy.*

W dniu 26 kwietnia 2016 r. Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygnaturze I OSK 3507/15 wyraźnie wskazał, że przepisy kodeksu administracyjnego oraz ustawy o drogach publicznych, należą do tej samej gałęzi prawa administracyjnego, zatem pojęcie dni wolne od pracy i dni robocze muszą być rozumiane tak samo na gruncie obu aktów.

W związku z powyższym, sobota musi być traktowana, jako dzień ustawowo wolny od pracy.”

(dowód: akta kontroli str. 31 - 62)

¹² Uchwała RM Nr 176/2015.

¹³ Uchwała RM Nr 66/2016.

1.3. Urząd, jako organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego (powiatu miejskiego) oraz zarządca dróg gminnych, nie wydierżawiał gruntów w obrębie pasów drogowych tych dróg, w trybie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* na potrzeby organizacji płatnych miejsc parkingowych ani nie udostępniał innych nieruchomości gminnych w inny sposób na taki cel.

Tym samym jedynym obszarem, na którym zorganizowano płatne miejsca parkingowe w mieście, był obszar stanowiący SPP.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 30)

Uchwały w sprawie ustalenia SPP

1.4. Prezydent, projektując strefę płatnych miejsc parkingowych, skierował do Rady Miejskiej w Przemyślu wniosek o utworzenie SPP wraz z projektem strefy i uzasadnieniem konieczności jej utworzenia.

Do wniosku nie dołączono opinii organów zarządzających drogami i ruchem na drogach, przewidzianymi do objęcia SPP, ponieważ w skład strefy wchodzi wyłącznie drogi miejskie, bez wojewódzkich i krajowych, a projekt wniosku i strefy był uzgadniany w trybie roboczym z ZDM, jako jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadającą osobowości prawnej i działającą w formie jednostki budżetowej.

Projekt organizacji ruchu w obszarze SPP oraz termin jej wprowadzenia uzgodniono z Komendą Powiatową Policji w Przemyślu.

Rada Miejska w Przemyślu na sesji, podczas której podejmowano uchwałę o SPP, nie dokonywała zmian w projekcie uchwały, w wersji przygotowanej przez Prezydenta.

Zarówno Prezydent, jak również ZDM zaniechali wystąpienia, pomimo obowiązku wynikającego w tym zakresie z art. 36 ust. 1 pkt 11 *ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, o uzyskanie pozwolenia na prace, polegające na wprowadzaniu oznakowania poziomego SPP i parkometrów w strefie zabytkowego układu architektonicznego miasta, wpisanego do rejestru zabytków.

Odnosnie przyczyn braku ww. uzgodnień, Wiesław Jurkiewicz wyjaśnił, „*że płatne parkingi na terenie miasta Przemyśla zostały utworzone w 1996 r. przez Wojewodę Przemyskiego – WDDM w Przemyślu, a więc dużo wcześniej niż zaczęła obowiązywać ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.*

Art. 36 ust. 1 pkt 11 cyt. ustawy mówi, że pozwolenia konserwatora zabytków wymaga „podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru z wyłączeniem działań polegających na usuwaniu drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części, niebędącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem albo inną formą zaprojektowanej zieleni”.

Konieczność oznakowania poziomego SPP wynika z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunkach ich umieszczania na drogach oraz ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, dlatego też uznano, że oznakowanie SPP nie koliduje z przepisami innej ustawy, a także, że oznakowanie poziome SPP nie narusza substancji zabytku.”

(dowód: akta kontroli str. 28 – 30, str. 63 – 64 i str. 43 - 45)

1.5. Tworząc w dniu 29 grudnia 2011 r. uchwałą Nr 324/2011 nowe unormowania SPP, Rada Miejska w Przemyślu ustaliła stawkę opłaty parkingowej za pierwszą

i każdą następną rozpoczętą godzinę parkowania w wysokości po 2 zł oraz 4 rodzaje miesięcznych kart abonamentowych.

Jako argument, przemawiający za potrzebą ustalenia stawek parkingowych w ww. wysokości, Urząd podał „fakt konieczności pozyskania przez miasto dodatkowych środków finansowych.”

W uzasadnieniu uchwały Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 24 czerwca 2013 r., obniżającej stawkę abonamentu typu A1 do kwoty 8 zł miesięcznie podano, „że wzrost stawek był nierównomierny, a nowa, najniższa wartość abonamentu 20 zł dotyczyła abonamentu typu A1 i A3.

W przypadku abonamentu A1, dotyczącego mieszkańców ulic objętych SPP, zaproponowany i zatwierdzony wzrost był największy i wyniósł 300%, z kwoty 5 zł na 20 zł miesięcznie.

Prezydent Miasta Przemyśla, po spotkaniu z przedstawicielami mieszkańców, uznał argumenty podnoszone w tym zakresie i zaproponował ustalenie nowej stawki abonamentu A1 w wysokości 8 zł, co w stosunku do wartości poprzedniej będzie wzrostem o 60%, tak jak w przypadku abonamentu A2.”

Rada Miejska w Przemyślu w dniu 24 września 2015 r. podjęła uchwałę zmieniającą wysokość stawki opłaty parkingowej za pierwsze 30 minut, w wysokości 1 zł oraz pierwszej i każdej następnej godziny, w wysokości 2 zł.

W uzasadnieniu projektu uchwały podano, m.in., „że zmiana ma na celu umożliwienie parkowania za pierwszą godzinę za 1 zł, co wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miasta, załatwiających drobne sprawy w SPP.

Do tej pory mieszkańcy uiszczali kwotę 2 zł za parkowanie do 1 godziny i za każdą rozpoczętą kolejną godzinę.

Niejednokrotnie, pomimo parkowania na krótki czas, byli obowiązani do uiszczania pełnej opłaty.”

Kwota opłat za parkowanie za pierwszą oraz kolejne godziny parkowania oraz opłaty dodatkowej została ustalona w wysokości nieprzekraczającej limitów, określonych w art. 13 b ust. 4 pkt 1, ust 5 oraz art. 13 f ust. 2 ustawy o drogach publicznych.

W § 8 pkt 2 i 3 uchwały Nr 324/2011 zapisano, „iż w przypadku stwierdzenia niewniesienia opłaty parkingowej, o której mowa w § 3 ust. 1 i 1 a, pobiera się opłatę dodatkową w wysokości 50 zł.

Zawiadomienie o nałożeniu opłaty dodatkowej umieszcza się za wycieraczkę zaparkowanego w SPP pojazdu.

Opłatę dodatkową uiszcza się w sposób określony na zawiadomieniu.”

W wydruku z terminala, o treści ustalonej i zatwierdzonej przez ZDM, umieszczanym za wycieraczkę samochodu, noszącego tytuł „wezwanie”, widnieje zapis, „że w związku z nieuiszczeniem opłaty za parkowanie pojazdu samochodowego na miejscu objętym opłatą w SPP w okresie kontroli, wzywa się do uregulowania opłaty dodatkowej w wysokości 50 zł, w terminie 7 dni, w kasie ZDM lub przelewem na podany numer konta bankowego ZDM.”

Zgodnie z art. 60 ustawy o finansach publicznych opłaty dodatkowe są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym.

Do takich należności stosuje się – stosownie do treści art. 67 ust. 1 ww. ustawy – odpowiednio przepisy działu III ustawy Ordynacja podatkowa, w tym w szczególności art. 21 § 1 pkt 1 oraz art. 47 § 1, gdzie termin płatności opłaty dodatkowej, powstającej z mocy prawa, określono w ilości 14 dni, a nie 7 dni, jak ustalono w wezwaniu.

Ponadto zapisano, „iż wystawienie tego wezwania jest czynnością materialno-techniczną, skutkującą wszczęciem administracyjnego postępowania egzekucyjnego bez obowiązku wydania decyzji administracyjnej.

Reklamacje pisemne można składać w terminie 7 dni od dnia wystawienia wezwania na adres ZDM.”

Wprowadzenie trybu reklamacyjnego przez ZDM w sprawie nałożenia opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty za postój pojazdu w SPP jest niezgodne z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁴ oraz z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Najwyższego w tej sprawie.

Na kierowców, obowiązek zapłaty opłaty dodatkowej nie może być nakładany dowolnie.

Rozpatrywanie reklamacji w sprawie wystawionych wezwań do zapłaty opłaty dodatkowej nie jest jedyną możliwą formą weryfikacji wniesienia opłaty za parkowanie.

Zasady takiej weryfikacji powinny być jednak zgodne z przepisami prawa i uregulowane w uchwale Rady Miejskiej w Przemyślu.

Na brak możliwości wprowadzenia trybu reklamacyjnego zwrócił uwagę NSA w wyroku z dnia 18 listopada 2016 r. (sygn. I OSK 1979/16)¹⁵.

W uzasadnieniu NSA podał, że z konstrukcji przepisu art. 13 f ust. 1 o drogach publicznych wprost wynika, iż za nieuiszczenie opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, pobiera się opłatę dodatkową i przepis ten nie zostawia organowi żadnej dowolności, co do uznania, kiedy pobranie opłaty jest zasadne, a kiedy nie.

Źródło powstania obowiązku wynika bezpośrednio z przepisu prawa - ustawy i przepisu prawa miejscowego (...).

Artykuł 13 f ust. 2 ustawy o drogach publicznych upoważnia radę gminy do ustalenia wysokości opłaty dodatkowej, o której jest mowa w ust. 1 tego przepisu i sposobu jej pobierania (zasady, formy i ogół czynności technicznych, pozwalających na dokonanie opłaty).

W tym zakresie nie mieści się jednak kompetencja do uregulowania trybu postępowania reklamacyjnego, ani kompetencja do odstąpienia, w wyniku przeprowadzonego postępowania reklamacyjnego, od zastosowania przepisu art. 13 f ust. 1 ustawy o drogach publicznych (...).

W myśl art. 40 d ust. 2 ustawy o drogach publicznych, opłaty dodatkowe podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Podstawą do prowadzenia egzekucji administracyjnej w celu wykonania obowiązku zapłaty kary pieniężnej z tytułu nieuiszczenia opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych jest przepis art. 3 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Jeżeli właściciel pojazdu, przeciwko któremu wystawiony został tytuł wykonawczy, kwestionuje istnienie obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej przez wniesienie zarzutu w postępowaniu egzekucyjnym, to organ egzekucyjny rozpatruje ten środek zaskarżenia.

Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. III CZP 88/10 stwierdził, że (...) procedura egzekwowania opłaty dodatkowej za parkowanie w strefie płatnego parkowania, stosowana w przypadku przyjęcia, że konieczność uiszczenia tej opłaty wynika bezpośrednio z przepisu prawa, sprawia, iż prawo do sądowej kontroli stanowiska wierzyciela w razie sporu, co do tego, czy po stronie określonej osoby powstał obowiązek uiszczenia takiej opłaty, może być realizowana dopiero na etapie egzekucji administracyjnej (...).

Odnośnie akceptacji przez Urząd wprowadzenia przez ZDM postępowania reklamacyjnego w sprawie opłaty dodatkowej, Wiesław Jurkiewicz wyjaśnił, „że opłata dodatkowa zgodnie z przepisem art. 13 f ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych jest opłatą pobieraną przez zarząd drogi w przypadku

¹⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 1201 j. t.

¹⁵ Podobny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt III SA/Po 98/16.

nieuiszczenia opłaty za parkowanie pojazdu samochodowego na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania.

Jej wysokość ustalana jest w drodze aktu prawa miejscowego, wydanego przez Radę Gminy, nie jest więc konkretyzowana w drodze aktu administracyjnego, co oznacza, że nie mają do jej określania zastosowania ani przepisy KPA ani ordynacji podatkowej.

W praktyce oznacza to, że jedyne środki prawne, które przysługują podmiotowi, od którego zarząd drogi domaga się uiszczenia opłaty, znajdują się w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Oplata dodatkowa nie jest karą za nieuiszczenie opłaty za parkowanie pojazdu w SPP, lecz opłatą publiczną o charakterze dyscyplinującym za parkowanie bez uiszczenia opłaty za parkowanie.

Obowiązek uiszczenia opłaty za parkowanie pojazdu w SPP jest obowiązkiem wynikającym z mocy samego prawa, tj. przepisów ustawy o drogach publicznych i wydanej z jej upoważnienia uchwały Rady Miasta.

Określenie trybu pobierania opłat za parkowanie pojazdów w SPP i opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty za postój pojazdu w SPP było konieczne i jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.”

Odnośnie 7 dniowego terminu na uiszczenie opłaty dodatkowej, ustalonego przez ZDM, Wiesław Jurkiewicz wyjaśnił, „że termin uiszczenia opłaty dodatkowej nie został określony w ustawie o drogach publicznych, jednakże z art. 13 ust. 1 i z art. 13 f ustawy z dnia 21 marca 1986 r. o drogach publicznych wynika, że obowiązek uiszczenia, wynikających z tych przepisów, opłat powinien być zrealizowany niezwłocznie po wystąpieniu stanu faktycznego (zaparkowanie w strefie płatnego parkowania, nieuiszczenie opłaty parkingowej), z wystąpieniem którego powstaje obowiązek uiszczenia danej opłaty.

W konsekwencji termin (w rozumieniu art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) do wykonania przez zobowiązanego obowiązku uiszczenia opłaty upływa najpóźniej w dniu stwierdzenia przez pełniących swoje obowiązki inspektorów ZDM obecności samochodu na obszarze SPP bez dowodu uiszczenia opłaty parkingowej, w związku z czym, zastosowano termin 7 dniowy.”

(dowód: akta kontroli str. 31 - 70)

1.6. Po podjęciu przez Radę Miejską w Przemyślu uchwały z dnia 25 maja 2016 r., anulującej wnoszenie opłat abonamentowych za parkowanie pojazdów w soboty w SPP, zapisy uchwały Nr 324/2011 w sprawie ustalenia SPP (...) oraz w pozostałych kwestiach, związanych z jej funkcjonowaniem, były zgodne z przepisami *ustawy o drogach publicznych*, a w szczególności:

- nie wprowadzały obowiązku podawania numeru rejestracyjnego pojazdu przy nabywaniu biletu za postój, potwierdzającego dokonanie opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 *ustawy o drogach*,
- nie uzależniały możliwości poniesienia opłaty za parkowanie w preferencyjnych stawkach od spełnienia określonego warunku, np. meldunkowego,
- nie przewidywały możliwości obciążenia użytkownika zastrzeżonego miejsca postojowego kosztami jego utworzenia.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 30)

1.7. Uchwały w sprawie ustalenia SPP i jej zmiany oraz zasady jej funkcjonowania nie były przedmiotem postępowań nadzorczych, prowadzonych przez Wojewodę Podkarpackiego ani przedmiotem kontroli sądu administracyjnego różnych instancji, gdyż nie składano takich skarg i wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 30)

Model funkcjonowania SPP

1.8. Obsługę funkcjonowania SPP Gmina Miejska Przemyśl powierzyła ZDM - jednostce organizacyjnej Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadającej osobowości prawnej i działającej w formie jednostki budżetowej.

W myśl uchwały¹⁶ Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadania statutu ZDM, do zadań ZDM należy, m.in.:

- pełnienie funkcji zarządu na drogach publicznych krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych miasta Przemyśla,
- realizacja zadań w zakresie poboru opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w SPP,
- wykonywanie kontroli uiszczania opłat za parkowanie oraz pobieranie opłat dodatkowych.

Odnosnie kryteriów, jakimi się kierowano przy wyborze tego modelu funkcjonowania SPP, Wiesław Jurkiewicz wyjaśnił, „*że Urząd, po likwidacji województwa przemyskiego, przejął utworzony wcześniej w 1996 r. przez WDDM model płatnych parkingów, który został następnie przekształcony w SPP.*

Jeżeli zaś chodzi o założenia finansowe w zakresie funkcjonowania SPP, to wykonywał je ZDM, prowadzący obsługę ww. strefy, jako zadanie własne.”

(dowód: akta kontroli str. 71 – 78 i str. 43 - 45)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanego Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- zaniechaniu wystąpienia przez Prezydenta Miasta Przemyśla, jak również przez ZDM obowiązku, wynikającego z art. 36 ust. 1 pkt 11 *ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, o uzyskanie pozwolenia na prace, polegające na wprowadzaniu oznakowania poziomego SPP i parkometrów w strefie zabytkowego układu architektonicznego miasta, wpisanego do rejestru zabytków,
- ustaleniu przez ZDM w wezwaniu do uiszczenia opłaty dodatkowej 7 dniowego terminu, podczas gdy zgodnie z art. 60 *ustawy o finansach publicznych*, opłaty dodatkowe są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym i do takich należności stosuje się – stosownie do treści art. 67 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych* – odpowiednio przepisy działu III *ustawy Ordynacja podatkowa*, w tym w szczególności art. 21 § 1 pkt 1 oraz art. 47 § 1, gdzie termin płatności opłaty dodatkowej powstającej z mocy prawa określono w ilości 14 dni,
- wprowadzenie przez ZDM procedury reklamacyjnej, umożliwiającej kwestionowanie zasadności wezwania do zapłaty dodatkowej, o której mowa w art. 13 f *ustawy o drogach*, co jest naruszeniem przepisów *ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*.

Ocena cząstkowa

NIK stwierdziła¹⁷, że Prezydent Miasta Przemyśla, jak również ZDM nie wywiązali się z obowiązku uzyskania odpowiedniej opinii do projektu uchwały w sprawie ustalenia SPP z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Przemyślu.

NIK stwierdziła, że w wezwaniu do uiszczenia opłaty dodatkowej ustalono 7 dniowy termin, biegnący od chwili zdarzenia, podczas gdy termin płatności opłaty dodatkowej, powstającej z mocy prawa, wynosi 14 dni.

Wprawdzie obecne zapisy uchwały w sprawie ustalenia SPP są zgodne z przepisami *ustawy o drogach publicznych*, niemniej jednak ustanowienie trybu

¹⁶ Uchwała RM Nr 118/2015.

¹⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

reklamacyjnego w sprawie opłaty dodatkowej za parkowanie stanowi naruszenie przepisów ww. ustawy, które nie przewidują takiego rozwiązania.

Urząd zorganizował strefę płatnych miejsc parkingowych zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz przepisami prawa wyłącznie na drogach publicznych oraz zgodnie z treścią uchwały Nr 342/2011 Rady Miejskiej w Przemyślu.

Opis stanu
faktycznego

2. Wybór podmiotu do realizacji zadań w zakresie strefy płatnego parkowania

2.1. Prezydent i Rada Miejska w Przemyślu całokształt zadań związanych z funkcjonowaniem SPP powierzyli ZDM, jako jednostce organizacyjnej Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadającej osobowości prawnej, działającej w formie jednostki budżetowej.

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Przemyślu, wprowadzonym zarządzeniem Nr 274/10 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 14 października 2010 r. z późniejszymi zmianami - ostatnia z dnia 1 września 2017 r., w § 40a, dotyczącym zakresu zadań Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Urzędu nie zawarto zadań i obowiązków Urzędu w zakresie organizacji i funkcjonowania SPP w Przemyślu.

W załączniku Nr 4 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, będącego wykazem jednostek organizacyjnych miasta Przemyśla, spółek, służb, inspekcji oraz straży, wyszczególniono ZDM, do którego zgodnie z treścią § 3 Statutu ZDM, nadanego uchwałą¹⁸ Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 sierpnia 2015 r., należy m.in.:

- pełnienie funkcji zarządu drogi na drogach publicznych krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych Miasta Przemyśla,
- realizacja zadań w zakresie poboru opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w SPP niestrzeżonego, w tym wykonywanie kontroli uiszczania opłat za parkowanie oraz pobieranie opłat dodatkowych,
- koordynacja robót w pasie drogowym oraz odbiory robót drogowych i mostowych,
- sprawowanie nieodpłatnego trwałego zarządu gruntami w pasie drogowym,
- sprawy związane z budową, utrzymaniem i oznakowaniem dróg wewnętrznych, położonych na gruntach Skarbu Państwa i Gminy Miejskiej Przemyśl.

(dowód: akta kontroli str. 28 – 30, str. 70 - 84)

2.2. W Urzędzie nie wprowadzono pisemnych procedur postępowania w zakresie oddawania w latach 2014 - 2018 nieruchomości gminnych w najem, dzierżawę bądź użyczenie innym obcym podmiotom, ponieważ nie wystąpiły dotychczas przypadki dysponowania mieniem gminnym na potrzeby organizacji płatnych parkingów na rzecz takich podmiotów.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 30)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

NIK ustaliła, że całokształtem spraw wynikających z utworzenia i funkcjonowania SPP zajmuje się ZDM, jako jednostka organizacyjna Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadająca osobowości prawnej, działająca w formie jednostki budżetowej.

¹⁸ Uchwała RM Nr 118/2015.

Stwierdzono, że w Urzędzie nie wystąpiły dotychczas przypadki dysponowania mieniem gminnym na potrzeby organizacji płatnych parkingów na rzecz innych podmiotów.

Przy tworzeniu SPP przestrzegano zapisów uchwały, wewnętrznych procedur oraz przepisów *ustawy o gospodarce nieruchomościami*.

Opis stanu
faktycznego

3. Realizacja umów dotyczących płatnego parkowania

3.1. Urząd nie zawierał umów dotyczących SPP z innymi podmiotami, ponieważ całokształtem spraw wynikających z utworzenia i funkcjonowania SPP zajmuje się ZDM, jako jednostka organizacyjna Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadająca osobowości prawnej, działająca w formie jednostki budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 30)

3.2. ZDM wszystkie wpływy uzyskane z tytułu funkcjonowania SPP odprowadzał na konto dochodów Gminy.

Dochody ogółem uzyskane przez Gminę Miejską Przemyśl od ZDM z tytułu funkcjonowania SPP w poszczególnych latach 2014 – 2018 (I półrocze) przedstawiają się następująco:

1) 2014 r. – 1.359.977 zł, w tym 1.262.732 zł z opłat parkingowych oraz 97.245 zł z opłat dodatkowych,

1) 2015 r. – 1.397.955 zł, w tym 1.1.332.115 zł z opłat parkingowych oraz 65.840 zł z opłat dodatkowych,

1) 2016 r. – 1.1.234.523 zł, w tym 1.178.830 zł z opłat parkingowych oraz 55.693 zł z opłat dodatkowych,

1) 2017 r. – 1.138.173 zł, w tym 1.086.685 zł z opłat parkingowych oraz 51.488 zł z opłat dodatkowych,

1) 2018 I półrocze – 575.394 zł, w tym 541.162 zł z opłat parkingowych oraz 34.232 zł z opłat dodatkowych.

Porównanie wielkości uzyskiwanych przez ZDM wpływów z opłat parkingowych, uzyskiwanych z funkcjonowania SPP oraz opłaty dodatkowej, z kwotami przekazywanymi na konto dochodów Gminy w okresie 2015 – 2018 I półrocza nie wykazało różnic i rozbieżności.

Wpływy były odprowadzane terminowo i w należytych wysokościach.

(dowód: akta kontroli str. 85 - 164)

3.3. W myśl treści § 2 Statutu ZDM nadzór nad działalnością Zarządu sprawuje Prezydent Miasta Przemyśla przy pomocy merytorycznej komórki organizacyjnej Urzędu.

Zgodnie z zapisem punktu 2 litera z (aa) zakresu czynności Naczelnika Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Urzędu do niego należy nadzór merytoryczny nad działalnością ZDM.

W Urzędzie brak jest pisemnych dokumentów odnośnie wykonywania nadzoru i kontroli w okresie od stycznia 2014 r. do końca czerwca 2018 r. przez Naczelnika Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg nad pracą ZDM w zakresie organizacji i funkcjonowania SPP.

Odnośnie form i sposobu sprawowania nadzoru i kontroli nad pracą ZDM, Wiesław Jurkiewicz wyjaśnił, „*że bezpośredni nadzór nad działalnością ZDM, w tym również w zakresie SPP, sprawuje Zastępca Prezydenta Miasta Grzegorz Hayder, a Naczelnik Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg jedynie wspomaga Prezydenta w pełnieniu przedmiotowego nadzoru.*

Ponadto ZDM każdorazowo przysyłał do tutejszego Wydziału projekty wszystkich uchwał w sprawie SPP, począwszy od ich utworzenia, tj. uchwała Nr 324/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. oraz uchwał zmieniających: uchwała Nr 116/2013 z dnia 13 czerwca 2013 r., uchwała Nr 176/2015 z dnia 24 września 2015 r., uchwała Nr 19/2016 z dnia 25 lutego 2016 r. oraz uchwała Nr 66/2016 z dnia 25 maja 2016 r. celem uzgodnienia, a następnie akceptacji.

Przedmiotowe projekty były parafowane przez Naczelnika Wydziału, radcę prawnego, Skarbnika Miasta oraz Prezydenta Miasta.

Następnie tak zaopiniowany projekt przekazywany był do Kancelarii Rady Miejskiej i Współpracy z Zarządami Osiedli.

Dodatkowo ZDM systematycznie przedkłada do tutejszego Wydziału kwartalne „informacje o wpływach z opłat parkingowych oraz kosztach utrzymania parkingów”, które są analizowane, a następnie przekazywane do Komisji Gospodarki Miejskiej Rady Miejskiej.

W przypadku zaistnienia sytuacji wniesienia skargi lub interwencji z zewnątrz, dotyczącej funkcjonowania SPP, wyjaśnienia i kontrolę prowadzi Biuro Kontroli Wydziału Organizacji, Kadr i Kontroli Urzędu Miejskiego w Przemyślu.”

(dowód: akta kontroli str. 71 – 73, str. 165 – 180 i str. 43 - 45)

3.4. Urząd przeprowadził w ZDM w dniach od 6 kwietnia do dnia 15 września 2017 r. audyt odnośnie „Prawidłowości pobierania opłat za zajęcie pasa drogowego, opłat za parkowanie i monitorowanie posiadawienia reklam.”

Audytem objęto okres 2015 – 2016 r., z uwzględnieniem zagadnień z okresu wcześniejszego, mających istotny wpływ na działalność objętą audytem, a także zdarzenia występujące do dnia zakończenia zadania audytowego.

W sprawozdaniu z audytu wewnętrznego z dnia 21 listopada 2017 r., odnośnie funkcjonowania SPP i prawidłowości pobierania opłat, audytor sformułował dwa wnioski:

- zweryfikować zasady delegowania uprawnień, obowiązujące w jednostce i ewentualnie wydać stosowne upoważnienia do załatwiania spraw z zakresu opłaty dodatkowej za parkowanie w SPP, bądź zatwierdzić informacje dotyczące reklamacji w sprawie opłaty dodatkowej przez upoważnione osoby,
- uzgodnić z administratorem bezpieczeństwa informacji Urzędu kwestie związane z udzielaniem informacji w zakresie posiadaczy pojazdów samochodowych celem wystawienia wezwań do zapłaty opłaty dodatkowej za parkowanie pojazdów.

Pierwszy wniosek wynikał ze stwierdzonej sytuacji, że informacje wysyłane stronom odnośnie rozpatrzenia wniosku w sprawie anulowania opłaty dodatkowej podpisywane były, m.in. przez zastępcę dyrektora ds. technicznych oraz zastępcę dyrektora ds. utrzymania dróg ZDM, podczas gdy upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych oraz załatwiania spraw wynikających z ustawy o drogach publicznych posiadał dyrektor oraz zastępca dyrektora ds. technicznych ZDM.

Drugi wniosek sformułowano w oparciu o ustalenie, iż w ZDM przyjęto zwyczajową zasadę przysyłania do Urzędu zapytań w sprawie ustalenia właściciela pojazdu zarejestrowanego w Gminie Miejskiej Przemyśl, natomiast pozostałych zapytań do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK).

Informacje dotyczące ustalenia właścicieli pojazdów zarejestrowanych w Gminie Miejskiej Przemyśl przekazywane były do ZDM, jako informacja publiczna.

W dniu 5 grudnia 2017 r. dyrektor ZDM poinformował Prezydenta Miasta Przemyśla o realizacji i wykonaniu wniosków pokontrolnych, w wersji sformułowanej przez audytora.

(dowód: akta kontroli str. 181 – 200)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

NIK ustaliła, że Urząd realizował całokształt swoich obowiązków i spraw związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem SPP poprzez ZDM, jako jednostkę organizacyjną Gminy Miejskiej Przemyśl, nieposiadającą osobowości prawnej i działającą w formie jednostki budżetowej.

Stwierdzono, że rozliczenia finansowe między Gminą a ZDM z tytułu funkcjonowania SPP były rozliczane rzetelnie i terminowo.

Ustalono, że na zlecenie Urzędu, w ZDM w 2017 r., przeprowadzono kompleksowy audyt, w tym także realizacji zadań odnośnie opłat za parkowanie w SPP, a wnioski pokontrolne audytora zostały zrealizowane.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, NIK na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK¹⁹, wnosi o wyegzekwowanie:

1. Dopełnienia obowiązku wynikającego z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dotyczącego uzyskania akceptacji Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wykonane prace, polegające na wprowadzaniu oznakowania poziomego i parkometrów SPP w strefie zabytkowego układu architektonicznego miasta, wpisanego do rejestru zabytków.

2. Dostosowania przepisów regulaminu ZDM odnośnie egzekwowania opłaty dodatkowej do zgodności z przepisami ustawy o egzekucji administracyjnej niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym lub wprowadzenia innego trybu weryfikacji obowiązku uiszczenia opłaty za postój pojazdów w SPP, dopuszczonego przepisami ustawy o drogach publicznych.

3. Skorygowania w wezwaniu do uiszczenia opłaty dodatkowej 7 dniowego terminu na termin 14 dniowy, zgodnie z unormowaniami ustawy Ordynacja podatkowa.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

¹⁹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie NIK, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 22 sierpnia 2018 r.

Kontroler
Mieczysław Fajger
Główny specjalista kontroli państwowej

/.../

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

/.../